

Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije je na podlagi 49. člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93) na 4. seji, dne 20. 5. 1994 sprejel

MERILA IN POSTOPKI ZA OCENJEVANJE ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV IN VISOKOŠOLSКИH ZAVODOV

[Objava: Uradni list RS, št. 29/94, 31. maja 1994]

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

Merila in postopke za ocenjevanje študijskih programov in visokošolskih zavodov (v nadaljnjem besedilu: ta akt) Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Svet) uporablja pri izvajanju svojih, z Zakonom o visokem šolstvu (v nadaljnjem besedilu: ZVŠ) opredeljenih nalog, zlasti pa pri:

- oblikovanju mnenj o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev in delovanje visokošolskih zavodov (ZVŠ, čl. 14 in 49, točka 6),
- oblikovanju mnenj o uvedbi novih študijskih programov (ZVŠ, čl. 49, točka 6), ki so podlaga za soglasje Vlade Republike Slovenije k razpisu in razmestitvi študijskih programov z javno veljavnostjo (ZVŠ, čl. 40 in 46),
- oblikovanju soglasij k študijskim, znanstveno-raziskovalnim in umetniškim programom samostojnih visokošolskih zavodov (ZVŠ, čl. 32 in drugi odstavek 42. čl.) oz. k predlogom za izvolitev v naziv na teh zavodih (ZVŠ, peti odstavek 56. čl.).

Poleg meril, ki jih določa ta akt, se pri oblikovanju mnenj in soglasij smiselno upoštevajo tudi merila za prehode med študijskimi programi ter merila za spremljanje in ocenjevanje kvalitete in učinkovitosti izobraževalnega, znanstveno-raziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela (ZVŠ, čl. 49, točki 4 in 5), ki jih Svet sprejme posebej.

2. člen (pričetek postopka)

Svet prične s postopkom oblikovanja mnenj oziroma soglasij iz prvega odstavka 1. člena tega akta na podlagi pisnih vlog Vlade RS oziroma ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, visokošolskih zavodov ali visokošolskih zavodov v ustanavljanju ter drugih predlagateljev (v nadaljnjem besedilu: predlagatelji).

Tajnik Sveta zbira vloge, preverja njihovo popolnost ter z njimi sproti seznanja predsednika Sveta. Če s tem aktom ni določeno drugače, predsednik Sveta praviloma na prvi delovni dan v mesecu obvešča predlagatelje o ugotovljenih pomanjkljivostih v vlogah, pošilja popolne vloge v predhodno obravnavo komisijam Sveta (v nadaljnjem besedilu: komisijam) oziroma ekspertnim skupinam ter jih uvršča na dnevni red sej Sveta.

II. MERILA

3. člen (merila za ocenjevanje visokošolskih zavodov)

Pri oblikovanju mnenja o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev oziroma delovanje visokošolskega zavoda se upoštevajo naslednja merila:

1. ustreznost opredelitve študijskih področij in znanstveno-raziskovalnih oziroma umetniških disciplin, za katere se visokošolski zavod ustanavlja ter ustreznost predloga predvidenih študijskih programov,
2. ustreznost visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev - nosilcev študijskih, znanstveno-raziskovalnih oziroma umetniških programov (v nadaljnjem besedilu: nosilci) visokošolskega zavoda se dokazuje z veljavno izvolitvijo v naziv oziroma se ocenjuje na podlagi mnenja ekspertne skupine iz drugega odstavka te točke. Sodelovanje pri izvedbi programov se dokazuje z izjavo, v kateri predvideni nosilec zagotovi, da lahko sprejme naloge na visokošolskem zavodu in jih odgovorno opravi.

Nazivi nosilcev morajo ustrezati določilom zakona (ZVŠ, VI. poglavje, čl. 52-64) in statutu visokošolskega zavoda ter morajo biti pridobljeni po merilih za izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda, h katerim je Svet na podlagi 8. točke prvega odstavka 49. člena ZVŠ predhodno podal pozitivno mnenje. Če je predvideno, da bo nosilec izvoljen v ustrezni naziv na podlagi drugega stavka petega odstavka 56. člena ZVŠ, Svet odloči o soglasju k izvolitvi predlaganega nosilca na podlagi strokovnih stališč posebej imenovane ekspertne skupine, ki oceni njegovo biografijo in bibliografijo ob smiselnem upoštevanju meril za izvolitev iz prejšnjega stavka.

3. primernost in dostopnost študijskih knjižnic, laboratorijev, učne tehnologije in druge opreme, potrebne za izvajanje študijskih programov ter znanstveno-raziskovalne oziroma umetniške in strokovne dejavnosti, se ocenjujeta po veljavnih normativih, lahko pa tudi na podlagi strokovnega mnenja ekspertne skupine.
4. prostorske razmere se ocenjujejo po normativih, ki veljajo v šolstvu.
5. struktura visokošolskih učiteljev, ki so navedeni v vlogi kot nosilci programa, mora zagotavljati oblikovanje senata v skladu z zakonom (ZVŠ, čl. 21). Šteje se, da uspešno strokovno vodenje visokošolskega zavoda zagotavlja senat, sestavljen iz najmanj 9 članov.
6. predvideni samoevalvacijski postopki visokošolskega zavoda morajo zagotavljati sprotno spremljanje in ocenjevanje kvalitete in učinkovitosti dela. V te postopke morajo biti vključeni tudi študentje.
7. okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za ustanovitev visokošolskega zavoda in predvideni viri.

Svet svoje mnenje o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev oziroma delovanje visokošolskega zavoda oblikuje na podlagi vseh meril iz prejšnjega odstavka ter ga sklone z eno izmed naslednjih ocen: zelo priporoča, priporoča, ne priporoča, odsvetuje.

Določila tega člena se smiselno uporabljajo tudi pri dajanju mnenja o izpolnjevanju pogojev raziskovalnih organizacij za sodelovanje pri izvajanju nacionalnega programa (ZVŠ, čl. 49, točka 7).

4. člen

(merila za oblikovanje mnenj k merilom za izvolitev v naziv)

Pri oblikovanju mnenja k merilom za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda se upošteva vključenost zlasti naslednjih meril:

1. število in kakovost domačih in tujih objav (samostojna dela, razprave, članki, referati),
2. število in kakovost domačih in tujih dokončanih temeljnih, aplikativnih in razvojnih projektov,
3. število in kakovost domačih in tujih razstav, predstav, koncertov in drugih oblik umetniškega nastopanja,
4. število in kakovost patentov, inovacij in drugih izvedenih strokovnih del,
5. preverjene pedagoške sposobnosti (npr. usposabljanje iz visokošolske didaktike, nastopno predavanje),
6. število in kakovost izdanih učbenikov in drugih študijskih pripomočkov,
7. število mentorstev diplomantom, specialistom, magistrantom in doktorantom,
8. število mentorstev nagrajenim diplomantom, specialistom, magistrantom in doktorantom,
9. vabljeni predavanja doma in v tujini oziroma gostovanja na tujih visokošolskih zavodih,
10. mednarodna citiranost nosilca programa (npr. SCI),
11. znanstvene, umetniške in strokovne nagrade ter priznanja.

V merilih za izvolitev v naziv se posebej opredeli, katera od naštetih meril se upoštevajo pri izvolitvah v posamezne nazive oziroma pri izvolitvah na posamezna področja, pa tudi način, kako se kvantificirajo. Ta merila so podlaga za ekspertno oceno znanstvenega, umetniškega oziroma strokovnega opusa kandidata za izvolitev v naziv ter za oceno njegove pedagoške usposobljenosti.

Svet lahko v svoje mnenje k merilom za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev vključi posamezna priporočila, oceni njihovo skladnost z merili drugih visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji ter ga sklone z eno izmed naslednjih ocen: priporoča, predlaga spremembe, ne priporoča.

5. člen

(merila za ocenjevanje utemeljenosti študijskih programov z vidika njihove mednarodne primerljivosti in trajanja študija)

Pri ocenjevanju utemeljenosti študijskega programa z vidika njegove mednarodne primerljivosti in trajanja študija se upoštevajo naslednja merila:

1. I. primerljivost formalne strukturiranosti domačega študijskega programa s tujimi,
2. primerljivost vsebinske strukturiranosti domačega študijskega programa s tujimi,
3. primerljivost možnosti dostopa in pogojev za vpis v študijski program,
4. primerljivost trajanja študija,
5. primerljivost zaključka študija in pridobljenih naslovov,
6. primerljivost načinov in oblik študija (organizacija študijskega procesa, organizacija praktičnega usposabljanja, kreditni sistem, tutorstvo ipd.)
7. možnosti za vključevanje študijskega programa v mednarodno sodelovanje (mobilnost),
8. utemeljenost odstopanja domačega programa od tujih glede na specifične potrebe in pogoje domačega gospodarstva in javnih služb.

Ocena mora temeljiti na primerjavi domačega študijskega programa z dvema do tremi priznanimi tujimi programi, ki so v prilogi vloge dokumentirani. Tuji programi morajo biti v državi, kjer se izvajajo, ustrezno akreditirani oziroma priznani. Svet lahko zahteva dopolnitev primerjave z dodatnimi tujimi programi.

Svet oceni mednarodno primerljivost programa z eno izmed naslednjih ocen: zelo priporoča, priporoča, ne priporoča, odsvetuje.

6. člen **(merila za ocenjevanje študijskih programov)**

Pri oblikovanju mnenja o uvedbi novega študijskega programa visokošolskega zavoda - članice oziroma pridružene članice univerze ter pri oblikovanju soglasja k študijskemu programu samostojnega visokošolskega zavoda se upoštevajo naslednja merila:

1. ustreznost raziskovalnih podlag študijskega programa (temeljno oziroma razvojno in aplikativno raziskovanje) ter kadrovske in materialni pogoji za njegovo izvedbo,
2. ustreznost formalne strukturiranosti programa,
3. ustreznost vsebinske strukturiranosti programa (zlasti strokovna konsistentnost in sodobnost vsebin programa ter skladnost vsebin in ciljev programa),
4. ustreznost načinov in oblik študija,
5. ustreznost študijskih virov,
6. ustreznost načinov preverjanja in ocenjevanja znanja,
7. ustreznost pogojev za napredovanje in dokončanje študija,
8. ustreznost strokovnega, akademskega oziroma znanstvenega naslova,
9. ustreznost evalvacijskih postopkov programa,
10. ustreznost programa za obvladovanje znanj, ki jih potrebuje gospodarstvo oz. delodajalci,
11. možnosti za zaposlitev diplomantov,
12. okvirna ocena finančnih sredstev potrebnih za uvedbo študijskega programa in predvideni viri.

Svet v mnenju o uvedbi študijskega programa navede eno izmed naslednjih ocen: zelo priporoča, priporoča, ne priporoča, odsvetuje.

Svet soglasje sprejme ali odkloni, poleg tega pa o programu navede eno izmed naslednjih ocen: zelo priporoča, priporoča, ne priporoča, odsvetuje. Izdano ali zavrnjeno soglasje iz

prejšnjega odstavka se skladno z določili 6. člena tega akta upošteva tudi kot mnenje o uvedbi novih programov visokošolskega zavoda, ki ni članica univerze.

III. VLOGE IN POSTOPKI

7. člen

(vloga za pridobitev mnenja o ustanovitvi visokošolskega zavoda)

Vloga za oblikovanje mnenja o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev visokošolskega zavoda vsebuje:

- podatke o predlagatelju in kratko utemeljitev vloge,
- opredelitev študijskih področij in znanstveno-raziskovalnih oziroma umetniških disciplin, za katere se visokošolski zavod ustanavlja ter predlog predvidenih študijskih, znanstveno-raziskovalnih oziroma umetniških programov,
- podatke in dokazila o tem, kako bodo zagotovljeni ustrezni prostori in oprema za izvedbo programa visokošolskega zavoda,
- podatke in dokazila o tem, kako bodo zagotovljeni visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci, potrebni za izvedbo programa in strokovno vodenje visokošolskega zavoda,
- načrt vključevanja visokošolskega zavoda v mednarodno sodelovanje,
- opis predvidenih samoevalvacijskih postopkov visokošolskega zavoda (spremljanje ter ocenjevanje kvalitete in učinkovitosti dela),
- mnenje senata univerze, če gre za ustanavljanje visokošolskega zavoda - članice univerze,
- okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za ustanovitev visokošolskega zavoda in predvideni viri.

8. člen

(vloga za pridobitev mnenja o novih programih članic univerze)

Vloga za oblikovanje mnenja o uvedbi novih programov, ki so jih predhodno sprejeli senati visokošolskih zavodov - članic oz. pridruženih članic univerze ob soglasju senata univerze, vsebuje:

- podatke o predlagatelju in kratko utemeljitev vloge,
- študijski program, sprejet v skladu z zakonom in statutom univerze, oziroma dodatne podatke o sestavinah študijskega programa iz 10. člena tega akta,
- pozitivno oceno senata univerze o študijskem programu,
- elemente za oceno študijskega programa z vidika njegove mednarodne primerljivosti in trajanja študija po merilih iz 5. člena tega akta,
- dokazila o izpolnjenih pogojih za izvedbo praktičnega usposabljanja,
- mnenje panožne gospodarske zbornice, lahko pa tudi drugih relevantnih združenj delodajalcev o predlaganem študijskem programu, ki je pri študijskih programih za pridobitev visoke strokovne izobrazbe obvezno, pri drugih programih pa priporočljivo,
- okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za uvedbo študijskega programa in predvideni viri.

9. člen **(vloga za soglasje k programom samostojnih visokošolskih zavodov)**

Vloga za soglasje k študijskim programom visokošolskih zavodov, ki niso članice univerze, vsebuje:

- podatke o predlagatelju in kratko utemeljitev vloge,
- predlog študijskega programa, oblikovanega v skladu z zakonom in statutom samostojnega visokošolskega zavoda, oziroma dodatne podatke o sestavinah študijskega programa iz 10. člena tega akta,
- elemente za oceno študijskega programa z vidika njegove mednarodne primerljivosti in trajanja študija v skladu z merili iz 5. člena tega akta,
- dokazila o izpolnjenih pogojih za izvedbo praktičnega usposabljanja,
- mnenje panožne gospodarske zbornice, lahko pa tudi drugih relevantnih združenj delodajalcev o predlaganem študijskem programu, ki je pri študijskih programih za pridobitev visoke strokovne izobrazbe obvezno, pri drugih pa priporočljivo,
- okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za uvedbo študijskega programa in predvideni viri.

Določila tega člena se smiselno upoštevajo pri obravnavanju vlog za oblikovanje soglasja k znanstveno-raziskovalnim in umetniškim programom visokošolskih zavodov, ki niso članice univerze (ZVŠ, čl. 42, drugi odstavek).

10. člen **(sestavine študijskih programov)**

Skladno z zakonom (ZVŠ, čl. 35) in statutom visokošolskega zavoda vsebuje študijski program iz druge alineje 8. člena ali predlog študijskega programa iz druge alineje 9. člena tega akta:

1. splošne podatke o programu kot npr.:
  - navedba naslova in vrste programa (dodiplomski, podiplomski, program za pridobitev univerzitetne izobrazbe, program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe) ter smeri, če jih program ima,
  - opredelitev temeljnih ciljev programa,
  - opredelitev trajanja programa v skladu z veljavnimi predpisi,
  - opredelitev povezanosti z drugimi programi,
  - način vključevanja programa v kreditni sistem študija,
  - način vključevanja programa v mednarodno sodelovanje,
  - način samoevalviranja programa,
  - navedba sestavljalcev programa in visokošolskega zavoda - članice oziroma pridružene članice univerze, ki je program sprejel,
  - raziskovalne oziroma strokovne podlage za izvedbo programa (reference visokošolskega zavoda in nosilcev programa),
  - kadrovske zahteve za izvedbo programa in predvideni nosilci,
  - materialni pogoji za izvedbo programa,
  - viri financiranja,

- predviden obseg vpisa v program,
  - možnosti zaposlitve diplomantov;
  - soglasje univerzitetnega senata k programu visokošolskega zavoda, ki je članica oziroma pridružena članica univerze;
2. podatke o predmetniku kot npr.:
    - število predmetov ob upoštevanju predpisov,
    - letno in celotno število ur programa ob upoštevanju predpisov, vrsta predmetov glede na njihovo vključenost v strukturo programa: skupni predmeti za celoten program, skupni predmeti za smer, skupine izbirnih predmetov, izbirni predmeti (program je lahko oblikovan tudi po sistemu kreditnega študija ali individualnega študija),
    - razmerje predavanj, seminarjev in vaj,
    - delež prakse v programu in način njene izvedbe (obvezna navedba pri programih za pridobitev visoke strokovne izobrazbe),
    - vertikalna in horizontalna povezanost predmetov programa,
    - okvirni učni načrti predmetov (ime predmeta in urni obseg; vključenost v program, smer, letnik; cilji in vsebina predmeta; temeljni študijski viri idr.);
  3. podatke o pogojih zavezanca v skladu z zakonom (ZVŠ, čl. 38 in 41);
  4. podatke v zvezi s pogoji za napredovanje po programu (obveznosti študentov in pogoji za napredovanje iz letnika v letnik; pogoji za ponavljanje letnika in podaljševanje statusa študenta; svetovanje in usmerjanje med študijem idr.) oziroma za prehode med programi v skladu z zakonom (ZVŠ, čl. 39 in 66) in merili, ki jih sprejme Svet;
  5. podatke o načinih in oblikah izvajanja študija (izredni študij; študij na daljavo; vzporedni, interdisciplinarni, individualni študij; kreditni študij idr.) v skladu z zakonom (ZVŠ, čl. 33, 37, 66);
  6. podatke o pogojih za dokončanje študija v skladu z zakonom (ZVŠ, drugi in tretji odstavek 32. člena),
  7. navedba strokovnega, akademskega oziroma znanstvenega naslova v skladu z zakonom.

11. člen
(postopek za oblikovanje mnenja
o ustanovitvi visokošolskega zavoda oziroma o novem študijskem programu)

Popolno vlogo iz 7. oziroma 8. člena predsednik Sveta najkasneje v enem mesecu po njenem prejemu preda v obravnavo predsedniku ustrezne komisije. Predsednik komisije lahko ob prevzemu vloge predlaga, da Svet imenuje ekspertno skupino z največ tremi člani in opredeli njihovo sodelovanje pri obravnavi posameznih vidikov vloge. Svet lahko določi, da pri obravnavi vloge enakopravno sodelujejo tudi predsednik ali člani drugih komisij, še zlasti, kadar se obravnavajo interdisciplinarna vprašanja. V tem primeru so člani v sklepu navedeni poimensko (razširjena komisija).

Komisija oziroma razširjena komisija prouči vlogo ter na podlagi meril iz 3., 4., 5. in 6. člena tega akta in morebitnih strokovnih stališč ekspertne skupine oblikuje predlog mnenja. Svojo oceno pisno utemelji ter posreduje Svetu najkasneje v dveh mesecih po prevzemu vloge.

Predsednik komisije lahko med obravnavo vloge Svetu predlaga, da od predlagatelja zahteva dopolnitev vloge. Dopolnjeno vlogo komisija obravnava ponovno, vendar ne več kot enkrat. V tem primeru predlog mnenja s pisno utemeljitvijo preda Svetu najkasneje v dveh mesecih po prevzemu vseh dopolnitev k vlogi.

Svet oblikuje in sprejme dokončno mnenje najkasneje v dveh mesecih po prejemu predloga komisije.

12. člen

(postopek za oblikovanje soglasja k programom samostojnih visokošolskih zavodov)

Svet najkasneje v dveh mesecih po prejemu popolne vloge iz 9. člena na predlog predsednika ustrezne komisije imenuje ekspertno skupino. Skupina šteje 3 ali 5 članov, med katerimi sta praviloma eden ali dva tuja eksperta.

Ekspertna skupina predloženi študijski program na podlagi meril iz 5. in 6. člena oceni pozitivno ali negativno. Svojo oceno pisno utemelji ter preda Svetu najkasneje v dveh mesecih po svojem imenovanju.

Ekspertna skupina lahko Svetu tudi predlaga, da od predlagatelja zahteva dopolnitev vloge. Dopolnjeno vlogo ekspertna skupina obravnava ponovno, vendar ne več kot enkrat. V tem primeru svojo oceno s pisno utemeljitvijo preda Svetu najkasneje v dveh mesecih po prevzemu vseh dopolnitev k vlogi.

Pred odločanjem na seji Sveta obravnava oceno ekspertne skupine pristojna komisija, lahko pa tudi druge zainteresirane komisije, ki pripravijo predlog za izdajo ali zavrnitev soglasja.

Svet najkasneje v dveh mesecih po prejemu ocene ekspertne skupine sprejme ali zavrne izdajo soglasja k vlogi.

13. člen

(obrazci za vloge)

Za vloge iz 7., 8. in 9. člena izpolnijo predlagatelji standardizirane obrazce ter jim dodajo dokumentacijo in druge priloge. Predlagatelji dobijo obrazce pri tajniku Sveta.

14. člen

(vloge v zvezi s spremembo posamezne sestavine veljavnega programa)

Kadar predlagatelj v vlogi za pridobitev mnenja iz 8. člena oziroma v vlogi za pridobitev soglasja iz 9. člena tega akta navaja in dokumentira le spremembo posamezne sestavine veljavnega študijskega programa (npr. spremembo naslova programa, spremembo strokovnega naslova ipd.), se mnenje oziroma soglasje lahko nanaša samo na sestavino, ki se spreminja.

15. člen
(drugi postopki)

Določila 11. in 12. člena tega akta se smiselno uporabljajo tudi v drugih postopkih, ki jih vodi Svet.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

16. člen
(obravnavanje obstoječih meril za izvolitev v nazive)

K merilom za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev, ki so veljala na Univerzi v Ljubljani in na Univerzi v Mariboru na dan uveljavitve ZVŠ, Svet ne sprejema mnenja po določilih 4. člena tega akta, pač pa v skladu s tem členom in v največ šestih mesecih po sprejemu tega akta oblikuje morebitna priporočila za njihovo preoblikovanje.

17. člen
(veljavnost)

Ta akt začne veljati z dnem, ko je bil sprejet. Objavi se v Uradnem listu Republike Slovenije.

Prof. dr. Ivan Svetlik
Predsednik Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije

Številka: 021-1 /94
Ljubljana, 23. maj 1994